

برخی نازک نگاری های حکیم از جهان زنانه در شاهنامه

کیمیا تاج نیا

استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد جیرفت

مقدمه

شاهنامه کتابی است با رزم های انبوه بر پا و بزم های پادشاهانه و پهلوانانه، کین جویی های مردافکن و پاکزادی ها و والایی های آراسته به داد و دهش، اما حکیم وقت بنیاد نهادن و پی افکندن این کاخ بلند از طرح دقیق نغز زندگی و توجه به وجوه بسیار و رنگارنگ آن فارغ نمانده است. یکی از این وجوه نغز، شناخت و روایت دقیق فردوسی بزرگ از جهان نرم و نازک زن هاست. برای حکیم زبان آوری چون او که دل مشغول نجات فرهنگ و زبان ایرانی و پارسی است این اندازه نغز اندیشی و نازک کاری و صرف سلیقه در طرح و تبیین حالات زنانه در برخی داستان های شاهنامه و این رویکرد مهربان و نیکخواهانه به جهان زنان، وجهی بسیار درخشان و ممتاز به حساب می آید. هرچند یادآوری این نکته به جاست که کوشش فردوسی در سرتاسر شاهنامه اش موقوف طرح نهاد نیک است و نه هرگز نژاد و نوع برتر. حقیقت آن است که جست و جوی غیر منصفانه و یکسره و یکسویه ی تفوق نژادی یا برتری جنسیتی در شاهنامه جست و جویی بیراه خواهد بود. با آن که حکیم بزرگ ما در شاهنامه از حق بجا و بایسته ی خود در طرح و ترسیم آرمان ها و آمال انسانی و البته میهن پرستانه اش بی پروا بهره برده است.